

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീമാൻ വേംകടനാഥാർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |
വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

ശ്രീ കവിതാർക്കികസിംഹ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്ര വേദാന്താചാർയ കൃതിഷു
|| ഭ്രമിഡോപനിഷത്സാരഃ ||

This document has been prepared by*
Sunder Kidambi
with the blessings of
ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ
His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using skt and Hellingman's T_EX for Malayalam.

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ ഭ്രമിഡോപനിഷത്സാരഃ ॥

സേവായോഗ്യോഽതിഭോഗ്യശ്ശുഭസുഭഗതനു-
സ്സർവ്വഭോഗ്യാതിശായീ
ശ്രേയസ്തദ്ധേതുഭാതാ പ്രപദനസുലഭോ-
ഽനിഷ്ടവിധംസശീലഃ |
ഭക്തച്ഛരണാനുവർത്തീ നിരുപധികസുഹൃ-
ത്സത്പദവ്യാം സഹായഃ
ശ്രീമാൻ സർവ്വോചിതായാമുപനിഷദി മിഷ-
ത്യേഷ ഗാധാശതൈർനഃ || 1 ||

ആദ്യേ പശ്യന്നുപായം പ്രഭുമിഹ പരമപ്രാപ്യഭൂതം ദിതീയേ
കല്യാണോദാരമൂർത്തേർദിതയമിദമിതി പ്രേക്ഷമാണസ്ത്യതീയേ |
ഐശ്വര്യോദേശ്വതൂർത്ഥേ വിഷമധുതുലയാഽനന്യഭോഗ്യത്വമിച്ഛൻ
ഷഡ്ഭിസ്സ്പാം പഞ്ചമാദ്യൈരനിതരഗതിതാമാചക്ഷേ മൂനീന്ദ്രഃ || 2 ||

പരം നിർവ്വേഷമ്യം സുലഭമപരാധപ്രസഹനം
സുശീലം സ്വാരാധം സരസഭജനം സ്വാർജ്ജവഗുണം |
സുസാന്ധ്യസ്ഥാനദപ്രദമനഘ്രവിശ്രാണനപരം
മുകുന്ദം നിധ്യായാന്മുനിരധിജഗാവാദ്യശതകേ || 3 ||

ദികാഭ്യാം ദ്വ്യഷ്ടാംശ്രീർദൂരധിഗമനീതിസ്ഥപുടിതാ
യദന്ത്യാ മീമാംസാ ശ്രുതിശിഖരതത്വം വ്യവൃണ്ണത |
തദാദൗ ഗാഥാഭിർമ്മുനിരധികവിംശാഭിരിഹ നഃ
കൃതീ സാരഗ്രാഹം വൃതരദിഹ സംഗൃഹ്യ കൃപയാ || 4 ||

പരത്വാദ്യൈരിത്ഥം പരിചരണസക്തോ ഗുണഗണൈഃ
പ്രഭും സേവായോഗ്യം പ്രഥമശതകേ വീക്ഷ്യ വരദം |

തമേവ സ്വാത്യർത്ഥപ്രിയമഥ ച ഭോക്തും വ്യവസീതോ
വരേണ്യത്വം തസ്യ പ്രഥമവരണീയം പ്രഥയതി || 5 ||

ദിതീയേഴ്തിക്ലേശക്ഷണവിരഹമുത്തുംഗലലിതം
മിലത്സർവ്വാസ്വാദം വ്യസനശമനം സ്വാപ്തിമുദിതം |
സ്വവൈമുഖ്യത്രസ്തം സ്വജനസുഹൃദം മുക്തിരസദം
സ്വകൈംകർയോദ്ദേശ്യം സുഭഗസവിധസ്ഥം നിരവിശത് || 6 ||

ഉപായത്വൈകാന്തം പ്രഥമമിഹ സേവ്യത്വമുദിതം
തതശ്ച പ്രാപ്യത്വൗപയികമതിഭോഗ്യത്വമവദത് |
ദ്വയം തത്യാസാധാരണതനുവിശിഷ്ടസ്യ ഗണയൻ
ത്യതീയേ വിശേഷം ശുഭസുഭഗരൂപം കഥയതി || 7 ||

അനീദ്യക്സൗന്ദര്യം തനുവിഹിതസർഗ്ഗാദിസുഭഗം
സ്വസേവാർത്ഥാകാരം പ്രഗുണവപുഷം മോഹനതനും |
അപശ്യല്ലഭ്യാർച്ചാവിഭവമതിദാസ്യാവഹതനും
സദാ ദൃശ്യം സ്തുത്യാകൃതിമഘവിരുദ്ധാകൃതിമിഹ || 8 ||

ശ്രിയഃ കാനോഽനന്തശ്ശുഭതനുവിശിഷ്ടഃ ഫലമസൗ
ഫലാവാപ്തേർഹേതുഃ സ്വയമിതി ച നിർദ്ധാർയ ശതകൈഃ |
ഇദാനീം ബുദ്ധിസ്ഥക്രമത ഇഹ യുക്ത്യാ മുനിവരഃ
ഫലത്വം തസ്യൈവ ദ്രവ്യയതി തദന്യേഷു വിമുഖഃ || 9 ||

സ്ഥിരൈശ്വര്യം തുര്യേ സഹജബഹുഭോഗ്യം നിരവിശത്
മിഥഃശ്ലീഷ്ടം ക്ലേശാവഹസഹിതതുല്യം നിജ്ജനം |
കൃതാർത്ഥീകുർവ്വന്തം പ്രണയിഭിഷജം സദ്ബഹുഗുണം
സ്വഹേയസ്യാപേക്ഷ്യം സ്വമതഫലമുച്ചൈസ്സവഗതം || 10 ||

ഉപായത്വം യത്തത്പ്രഥമശതകേഭാവ്യത വിഭോ-
രനന്യോപായസ്തദ്ദൃവ്യയതി പരം പഞ്ചമമുഖൈഃ |
നിരീഹസ്തത്രാദൗ നിരവധികനിർഹേതുകദയാ-
സരിത്രോതഃപദ്മം ശരണയതി നാഥസ്യ ചരണം || 11 ||

ദയാനിഘ്നം ഭക്തൈരഘവിമഥനം പ്രേമജനകം
ജഗദ്രക്ഷാഭീക്ഷം സ്മൃതിജുഷമഹംഭാവവിഷയം |
ശരണ്യം ദീനാനാം സ്വരസക്യതദാസ്യാഭ്യുപഗമം
പ്രചഖ്യൗ തം പ്രാപ്തം പ്രശങ്കനക്യതം പഞ്ചമശതേ || 12 ||

അനാദ്യന്താനന്ദസ്വരസകരുണാകന്ദജനിതഃ
പ്രണേതൂർവ്യാപാരഃ പ്രപദനവിപാകാർഹ ഉദിതഃ |
തമാചാർയോപജ്ഞം ചിരവിരഹിതസ്വാത്മഘടന-
സ്ഫുരച്ഛരകൃതിം ഷഷ്ഠോ മുനിരശരണോ യാതി ശരണം || 13 ||

ഗുരുഭാരോപേയം സ്വയമഭിമതം വൈരഘടകം
ചരിത്രൈഃ കർഷന്തം പരവിഘടനം സ്വാസിതഹരം |
നിദാനം ധൃത്യാദേർഘഘടകവശഭൃതിഭയമഗാത്
അനർഹഭൈഘട്യം ത്വവികലശരണ്യസ്ഥിതിമിഹ || 14 ||

തദേവം ഷഷ്ഠാന്തം വിഹിതസവിശേഷപ്രപദനഃ
ഫലാലാഭാത് വിന്നസ്തരിതഹൃദയസ്സപ്തമശതേ |
അനിഷ്ടോപന്യാസപ്രഭൃതിഭിരനിഷ്ടപ്രശമനേ
സ്വതസ്സിധ്യച്ഛരീലം പ്രഭൃമഭിമുഖം സംമുഖയതി || 15 ||

സഹൻ ശാന്യാശംകാമുപശമിതഗർഹഃ പ്രകടയൻ
സ്വഗോപത്യുത്ഥം ഗുപ്തിക്രമമഖിലജന്തുപ്രണയിതാം |
ശ്രിതാക്രന്ദച്ഛേരത്താസ്മരണവിശദശ്ചിത്രവിഭവഃ
സ്തുതൗ യുജ്ജൻ സ്തോത്രവ്യസനജിദദർശി പ്രഭുവരഃ || 16 ||

അഥാനിഷ്ടാൻ പുംസാം സ്വയമുപജിഹീർഷന്നപി വിഭുഃ
തദിച്ഛാം ബാഹ്യേഷു പ്രശമയിതുകാമഃ ക്രമവശാത് |
നിജേച്ഛാംസംസിദ്ധശ്രിവിധചിദചിദ്ധസ്തുവിതതിഃ
ശ്രിതേച്ഛാവൈചിത്രീവശ ഇതി വദത്യഷ്ടമശതേ || 17 ||

ദിദ്യക്ഷായാം ദൃശ്യഃ പ്രഭുരഗണി നിസ്സംഗസുലഭഃ
സ്വവിശ്ലേഷൈകാന്തഃ ശ്രുതിവിഹിതപൗഷ്കല്യവിഭവഃ |

അപേക്ഷാസാപേക്ഷസ്വവിതരണസജ്ജോ ഹൃദി രതഃ
സ്വദാസ്യം തന്നിഷ്ഠാം തദവധിമപീഹ പ്രകടയൻ || 18 ||

അഭീഷ്ടം വിശ്വസ്തിൻ വിഷമഫലകാംക്ഷിണ്യവിഷമം
പ്രയച്ഛന്തം ദൃഷ്ട്വാ പരമപുരുഷാർത്ഥൈകരസികഃ |
നിരസ്താന്യാപേക്ഷോ നിഖിലജഗദീശസ്യ നവമേ
നിദാനം സിദ്ധീനാം നിരുപധിസുഹൃത്വം ഗണയതി || 19 ||

അഭാവ്യേകോ ബന്ധുശ്ചിരകൃതദയശ്ശീലജലധിഃ
സ്വസംബന്ധാത് ഗോപ്താ സ്വഗുണഗരിമസ്മാരണപരഃ |
അശക്യാ വിസ്മർത്തും ഘടകമുഖവിസ്രംഭവിഷയാൻ
സുമജ്ജാനിസ്സിദ്ധ്യുന്മുഖസമയ ഇച്ഛന്നവസരം || 20 ||

ഉദന്തൈരിത്യേവം നിരുപധികസൗഹാർദ്ദപിശുനൈഃ
ഉദന്യാമുദ്ധേലാമുപജനിതവന്തം നിജപദേ |
ത്രിവർഗ്ഗാതിക്രാന്തസ്ഥിരനഗരഘണ്ടാപഥഗതേഃ
സഹായീകൂർവ്വാണശ്ചരമശതകേ വിന്ദതി മുനിഃ || 21 ||

ഗതിം വ്യധക്ലേശച്ഛരിദമപദ ശംകാസ്പദരസം
ഭജദ്ഭിസ്സുപ്രാപം വിവിധഭജനപ്രക്രിയമിഹ |
ഫലേ തീവ്രോദ്യോഗം സ്വവിഷയകൃതാത്യാദരമഗാ-
ദ്യദ്യച്ഛരാതുഷ്ടം സത്സരണിമപുനർജ്ജന്മസയുജം || 22 ||

പരം പ്രാപ്യം പശ്യൻ പരിചരണഹേതും വിഗണയൻ
പരിഷ്കൂർവ്വന്നാജ്ഞാമനിതരശരണ്യശ്ശരണയൻ |
അനിഷ്ടപ്രധംസപ്രഭൃതിഷു നിദാനം ച കഥയൻ
മുഹൂർദ്ദേവം ലക്ഷ്മയാ സഹിതമിഹ ഭേജേ മുനിവരഃ || 23 ||

പുരാ ശോകശ്ലോകോഭവദിതി നയാദിത്യുപനിഷത്
മുനേഃ പുണ്യശ്ലോകാഭജനി വരഭക്തഃ പരിണതിഃ |
വ്യപോഹ്യ സ്വം ഭാവം ഹരിചരണസന്താനകലികാം
അപീക്ഷദ്യോഗീ യസ്തന്നുമതന്നുകാരുണ്യവിവശഃ || 24 ||

സതാമിതമം സാരം ദ്രമിഡനിഗമസ്യാമ്പകഥയത്
ബഹുനാം വിദ്യാനാം ബഹുമതിപദം വേംകടപതിഃ |
ഭിശാസൗധശ്രേണീഭൃഡഘടിതജൈത്രധജപടീ
പരാമർശദ്രശ്യത്പ്രതിമതനിരാബാധനിഗമഃ || 25 ||

മനുവ്യാസപ്രാചേതസപരിഷദർഹാ ക്വചിദിയം
സുധാസീക്താ സുക്തിഃ സ്വയമുദയമമ്പിച്ഛതി ജനേ |
നിരുന്ധ്യുഃ കേ വിന്ധ്യാചലവികടസന്ധ്യാനടജടാ-
പരിഭ്രാന്താ പംഗോരുപരി യദി ഗംഗാ നിപതതി || 26 ||

|| ഇതി ദ്രമിഡോപനിഷത്താരഃ സമാപ്തഃ ||